

St. Anna Zorggroep

Patiënteninformatie

Hartkatheterisatie

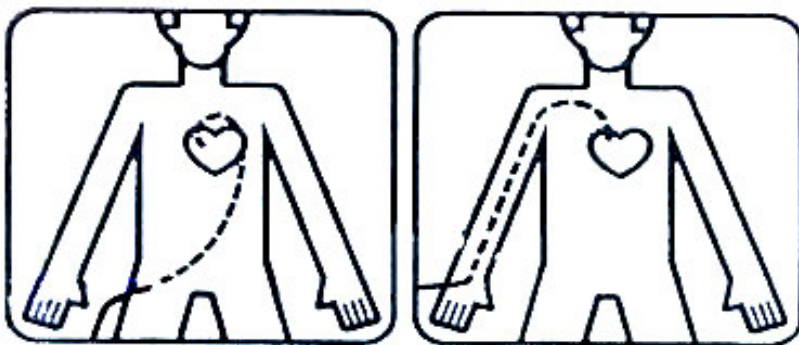

Wat is een hartkatheterisatie?

Een hartkatheterisatie is een methode van hartonderzoek, waarbij gebruik wordt gemaakt van dunne slangetjes (katheters). Deze katheters worden via de bloedvaten (aders en slagaders) tot in het hart geschoven. Op deze manier kan de bloeddruk in het hart worden gemeten en kunnen zogenaamde contrastonderzoeken worden gedaan.

De contrastonderzoeken laten de hartkamers en de kransslagaders zien. Een en ander wordt op röntgenfilm vastgelegd, waardoor bestudering achteraf mogelijk wordt. Op deze wijze kunnen onder andere vernauwingen in de kransslagaders worden vastgelegd of eventuele afwijkingen in de bloedstroom.

Om tot een goed onderzoek te komen, is het van belang dat u geen pijn heeft. Het slangetje wordt daarom onder plaatselijke verdoving ingebracht, meestal in de lies of bij uitzondering in de rechterarm (in de rechter pols). De keuze wordt soms bepaald door de aard van het onderzoek.

De meest voorkomende onderzoeken

Allereerst kennen we de links-katheterisatie. Deze bestaat uit een bloeddrukmeting en inspuiting met een contrastvloeistof in de linkerhartkamer en in de kransslagaders.

Dit onderzoek geeft informatie over drie belangrijke aspecten:

- In de lichaamsslagader (de aorta) en in de linkerhartkamer wordt de bloeddruk gemeten, waardoor de cardioloog meer te weten komt over de hartfunctie en de arbeid die het hart moet verrichten.
- Als de hartkamer met contrastvloeistof wordt gevuld, kan de cardioloog de kameromtrekken, de bewegingen van de hartwand en hartkleppen zien, waardoor eventuele gebreken kunnen worden vastgesteld.
- Wanneer contrastvloeistof in de kransslagaders wordt gespoten, kan worden gezien of er zich daar vernauwingen of verstoppingen bevinden.

Een tweede vorm van onderzoek is de rechts-katheterisatie. Hierbij wordt onder meer de bloeddruk in de rechter harthelft gemeten.

Vorbereiding

- Ter voorbereiding van de eigenlijke hartkatherisatie wordt vóór het onderzoek de arm of de lies geschoren. De kans op infectie wordt daarmee zo klein mogelijk gehouden.
- Er worden op het bureau opname of de afdeling waar u opgenomen bent, gegevens genoteerd zoals: bloeddruk, pols, lengte en gewicht en temperatuur. Indien u koorts heeft, dient er overleg te worden gepleegd met de cardioloog of het onderzoek kan plaatsvinden.
- Wanneer u een antistollingsmiddel zoals fenprocoumon (marcoumar) of acenocoumarol (sintrom) gebruikt, moet dit middel in overleg met uw cardioloog drie tot vijf dagen voor het onderzoek gestopt worden.

De datum en het tijdstip van de hartkatheterisatie wordt doorgegeven door het bureau opname of de afdeling waar u opgenomen bent.

De dag van het onderzoek

- U mag 2 uur voorafgaande aan het onderzoek geen vast voedsel meer gebruiken. Tot ½ uur vóór het onderzoek dient u wel normaal te blijven drinken, echter alleen heldere dranken zoals water, thee of bouillon.
- U mag de ochtend van het onderzoek uw medicatie nemen, behalve:
  - Antistolling (u mag wel ascal en plavix innemen)
  - Diuretica (plastabletten): indien het onderzoek voor de middag plaatsvindt: ochtenddosering pas na het onderzoek innemen. Indien het onderzoek in de middag plaatsvindt, mag u de ochtenddosering wel innemen.
  - Metformine (diabetestablet): voor het onderzoek mag u dit medicijn innemen. Na het onderzoek moet dit twee dagen gestopt worden en mag daarna weer hervat worden.
  - Insuline: wanneer u normaal heeft gegeten, moet u de normale dosering spuiten. Indien u niet/weinig hebt mogen eten, moet de dosering in overleg met de arts aangepast worden.

Zaken betreffende medicatie altijd overleggen met cardioloog!

- U wordt verzocht geen sieraden te dragen.
- Een eventuele bril hoeft niet te worden afgezet.
- Een gebitsprothese mag worden ingehouden.
- Ongeveer een uur vóór het onderzoek krijgt u op de afdeling een rustgevend tabletje.

-
- Ga vlak vóór het onderzoek naar het toilet. Het is erg lastig voor u, wanneer u tijdens het onderzoek naar het toilet zou moeten.
  - Voordat u naar het onderzoek gaat, krijgt u een ziekenhuisjasje aan.
  - Hebt u vragen vóór, tijdens of na de katheterisatie, aarzel niet ze te stellen aan de cardioloog of de verpleegkundige.
  - Na de voorbereidingen wordt u met een bed naar de röntgenafdeling gereden waar het onderzoek zal plaatsvinden.

Het onderzoek

In de onderzoekkamer staan veel apparaten, zoals röntgen- en hartbewakingsapparatuur.

U stapt over van het bed op de onderzoektafel. De apparatuur ten behoeve van het ECG (elektrocardiogram) wordt aangesloten.

De arm of lies wordt met chloorhexidine gedesinfecteerd.

Hierna wordt uw lichaam met steriele doeken bedekt. In het begin van het onderzoek moeten in verband met hygiëne de handen onder de doek blijven tenzij u een ander advies krijgt.

Later tijdens het onderzoek liggen de handen achter het hoofd. De plaats waar de katheter wordt ingebracht, wordt eerst verdoofd. Nu begint de cardioloog met het eigenlijke onderzoek. U zult er weinig van merken, u zult doorgaans geen pijn voelen. Tijdens het filmen zal de cardioloog u vragen heel diep adem te halen en de adem vast te houden.

Bij inspuiting van de contrastvloeistof in de linkerhartkamer krijgt u het gevoel of u van hoofd tot tenen warm wordt. U kunt een aandrang tot plassen krijgen. Het gevoel van warmte gaat na ongeveer vijftien seconden weer over.

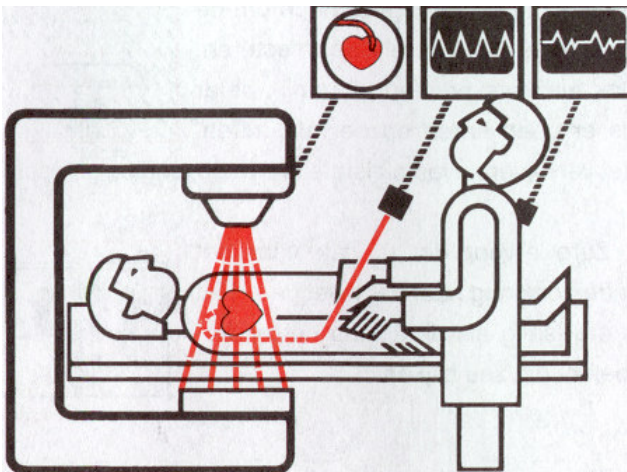

Soms gaat het warmtegevoel gepaard met een kort durende misselijkheid, die tijdens de rest van het onderzoek overigens niet meer terugkomt. Maar het is wel één van de redenen waarom u vanaf 2 uur voor het onderzoek geen vast voedsel meer mag gebruiken. Bij het inspuiten van de contrastvloeistof in de kransslagaderen heeft u meestal geen warmtegevoel.

Tijdens het onderzoek zal de cardioloog u steeds duidelijk zeggen wat er gaat gebeuren en wat er van u wordt verwacht. Het is voor een goed verloop van het onderzoek van belang dat u goed luistert en doet wat de arts van u vraagt: bij voorbeeld hoesten, zuchten, enzovoorts. Tijdens het onderzoek liggen de handen achter het hoofd. Als u pijn voelt, moet u dat direct aan de cardioloog melden. Niet aanwijzen, in verband met de steriliteit.

Het onderzoek duurt vaak een half tot anderhalf uur, maar het kan best nog wat uitlopen. Als de katheters zijn verwijderd, wordt de plaats waar deze zijn ingebracht nog geruime tijd afgedrukt en vervolgens verbonden.

U gaat daarna van de onderzoektafel in uw eigen bed en terug naar uw afdeling.

De periode na het onderzoek

Als u via de lies bent gekatheteriseerd, dient u ongeveer vier uur bedrust te houden, waarvan twee uur platte bedrust, met een drukverband in de lies. Het been dient u rustig te laten liggen.

Het is verstandig na het onderzoek veel te drinken waardoor u vaak zult moeten plassen. Daardoor wordt de contrastvloeistof sneller uit uw lichaam afgevoerd.

In de periode kort na het onderzoek komt een verpleegkundige vaak uw bloeddruk en de prikplaats controleren, waarbij ook de polsslag wordt geteld. De controle wordt geleidelijk minder. Als u na het onderzoek huiduitslag krijgt, of enige andere klacht, meldt dit dan direct aan de verpleegkundige.

Wanneer het mogelijk is, wordt het onderzoek in dagbehandeling uitgevoerd.

Indien het onderzoek 's ochtends plaatsvindt, kan u in principe in het begin van de avond weer naar huis. Indien het onderzoek 's middags plaatsvindt, mag u meestal de volgende dag naar huis.

Van deze regel kan worden afgeweken afhankelijk van het verloop en de uitkomsten van het onderzoek. In dat geval wordt dit door de cardioloog direct na de katheterisatie aangegeven.

U dient minimaal een uur bedrust te houden als het onderzoek via de arm is verricht. U mag in die periode de arm waar het drukverband is aangebracht niet gebruiken gedurende de tijd die de cardioloog aangeeft. Uw arm ligt in een mitella.

Complicaties

De verschillende onderzoeken waarbij katheters in het hart en in de kransslagaders worden gebracht, verlopen meestal zonder enig probleem. Zelden treden er complicaties op, zoals een bloedingstorting op de plaats waar de katheter werd ingebracht, afwijkingen van het hartritme, een overgevoeligheidsreactie op het contrastmiddel, kramp van een kransslagader, of een TIA.

Mocht u ergens overgevoelig voor zijn (bijvoorbeeld voor bepaalde stoffen) of heeft u hooikoorts of astma, dan is het belangrijk dat u dat vooraf even meldt aan de laborante of aan de cardioloog.

Het team dat het onderzoek uitvoert, is gespecialiseerd in het voorkómen en het behandelen van dergelijke problemen, mochten zij zich voordoen. De cardioloog die tot het onderzoek adviseert, weegt altijd de geringe kans op dergelijke problemen af tegen de voordelen van de belangrijke informatie die door de hartkatheterisatie wordt verkregen.

Heeft u nog vragen?

Deze brochure is niet bedoeld als vervanging van mondelinge informatie maar als aanvulling hierop.

Hierdoor is het mogelijk om alles nog eens rustig na te lezen.

Heeft u nog vragen over de hartkatheterisatie, dan kunt u daarvoor terecht bij een van de verpleegkundigen op de afdeling waar u bent opgenomen óf bij uw cardioloog.

Het telefoonnummer van de polikliniek cardiologie:

040 - 2864394.